

KAMER VAN BEROEP GEMEENSCHAPSONDERWIJS

BESLISSING

GO / 2024 /30/ ... / 22 JANUARI 2025

Inzake De heer ..., wonende te ..., ..., vertegenwoordigd door de heer ..., VSOA, en door Mr. ..., advocaat, met kantoor te ..., ..., alwaar keuze van woonplaats wordt gedaan,

Verzoekende partij

Tegen GEMEENSCHAPSONDERWIJS, Scholengroep ... met zetel te ..., ..., vertegenwoordigd door de heer ..., algemeen directeur, en mevrouw ..., directeur, bijgestaan door Mr. ... en Mr. ... en op de zitting bijgestaan door Mr. ..., advocaat te ..., ..., alwaar keuze van woonplaats wordt gedaan,

Verwerende partij

Met een op 25 november 2024 ter post aangetekende brief heeft Mr. ... namens de heer ... beroep ingesteld tegen de tuchtstraf 'schorsing tot 28 februari 2025', hem opgelegd door de raad van bestuur van scholengroep ... op 8 oktober 2024 en hem meegedeeld op 5 november 2024.

1. Over de relevante gegevens van de zaak

De heer ... is als vastbenoemd leerkracht tewerkgesteld binnen de scholengroep Op 19 februari 2024 biedt hij zich aan op ... alwaar hij zijn opdracht sindsdien uitoefent. Ervoor was de heer ... actief binnen GO! Hij werd evenwel in het belang van de dienst overgeplaatst naar

Op 22 maart 2024 wordt de heer ... door de algemeen directeur bij hoogdringendheid preventief geschorst. In het verlengde hiervan wordt een tuchtonderzoek opgestart. Na de heer ... te hebben gehoord, beslist de raad van bestuur op 18 april 2024 om de preventieve schorsing te bevestigen en te bekrachtigen. De heer ... wordt hiervan met een ter post aangetekende brief d.d. 26 april 2024 op de hoogte gebracht.

Aan de onderzoekscel van het GO! wordt een onderzoeksaanvraag gericht.

Op 18 juni 2024 neemt de raad van bestuur kennis van de door de onderzoekscel neergelegde onderzoeksdocumenten (i.e. schriftelijke weergave van interviews). Vervolgens nodigt de raad van bestuur de heer ... uit voor een hoorzitting in het kader van de tuchtstraf 'de schorsing gedurende acht maanden'. De hoorzitting vindt zoals voorzien plaats op 8 oktober 2024.

Op 8 oktober 2024 beslist de raad van bestuur om de tuchtstraf 'schorsing tot en met 28 februari 2025' op te leggen. De tenlastelegging luidt als volgt:

“Het aannemen, na zijn indiensttreden in ... na het krokusverlof in 2024, van een problematische en ongepaste houding, in het bijzonder het roepen en schreeuwen naar leerlingen, hetgeen bij hen angst teweegbrengt en hun zelfvertrouwen aantast en het doen van ongepaste en ondermijnende uitspraken (“verkrachte kip”, “ga naar Polen en ga daar wat zotte dingen doen”, “ja, zo eten ze in uw land hé”, “ja dat zullen dan ook de eerste goeie punten zijn dat ge van mij gaat krijgen”, “praat die wel Nederlands?”, “Het is hier niet Breendonk”, “we zitten hier niet in de zoo”) zoals duidelijk naar voren komt uit de afgenomen interviews en waaruit tevens blijkt dat hij geen lering heeft getrokken uit voorgaande situaties en terechtwijzingen.”

De heer ... wordt van deze beslissing in kennis gesteld via een ter post aangetekende brief d.d. 5 november 2024.

2. Het procedureverloop

Mr. ... heeft namens verwerende partij met een e-mail d.d. 12 december 2024 het administratief dossier en met een e-mail d.d. 10 januari 2025 een verweerschrift ingediend.

De partijen werden voor de hoorzitting regelmatig opgeroepen met een ter post aangetekende brief d.d. 28 november 2024. De partijen waren op de hoorzitting aanwezig of vertegenwoordigd.

Er worden geen getuigen gehoord.

Er worden geen leden van de kamer gewraakt.

3. Over de ontvankelijkheid van het beroep

Het beroep is tijdig en in de geëigende vorm ingediend.

4. De grond van de zaak

4.1.1. Vooraleer de zaak ten gronde te beoordelen, merkt de Kamer van Beroep op dat door het beroep van de verzoekende partij de zaak in haar geheel aanhangig wordt gemaakt. Ingevolge de devolutieve werking van het beroep zal de Kamer van Beroep de ten laste gelegde tuchtfeiten en de bestreden beslissing volledig onderzoeken in al zijn aspecten, zowel vanuit de legaliteit als de opportuniteit.

Het voorgaande houdt in dat de Kamer van Beroep over eenzelfde ruimte discretionaire bevoegdheid beschikt als de tuchtoverheid om de zaak te beoordelen, behoudens wat de straftoemeting betreft die zij niet mag verzwaren. De Kamer mag met andere woorden een andere kwalificatie aan de feiten geven. Zij mag ook beslissen om een lichtere of geen tuchtstraf op te leggen. De Kamer van Beroep zal een eigen oordeel vormen, zowel in rechte als in feite, dat de zaak definitief beslecht

met een gemotiveerde beslissing die in de plaats komt van de beslissing van de tuchtoverheid.

4.1.2. De Kamer van Beroep herinnert er verder aan dat het tuchtrecht de bestraffing van een laakbare handeling toelaat ook al wordt die specifieke handeling niet uitdrukkelijk door een norm strafbaar gesteld. Er moet evenwel sprake zijn van een schuldig gedrag dat als een tekortkoming aan de ambtsplichten kan worden beschouwd, met dien verstande dat niet elke fout tuchtrechtelijk laakbaar is.

De Kamer van Beroep wijst erop dat, hoewel de tuchtoverheid over een ruime discretionaire bevoegdheid beschikt, zulks niet betekent dat er sprake kan zijn van willekeur. De tuchtoverheid is gebonden door de beginselen van behoorlijk bestuur, waaronder het zorgvuldigheids- en redelijkheidsbeginsel. In het verlengde hiervan wijst de Kamer van Beroep erop dat het aan de verwerende partij toekomt om de feiten die zij in aanmerking wil nemen, en hun karakter als tuchtfeit te bewijzen, rekening houdend met het vermoeden van onschuld en de materiële motiveringsplicht in ogenschouw genomen.

4.2. Wat de tenlastelegging betreft, stelt de Kamer van Beroep vast dat deze verband houdt met een door de verzoekende partij vertoonde problematische en ongepaste houding ten aanzien van leerlingen. In de bestreden beslissing wordt in dat verband verwezen naar (i) roepen en schreeuwen, en (ii) ongepaste en ondermijnende uitspraken zoals opgesomd in de tenlastelegging. Verder wordt in de tenlastelegging expliciet gesteld dat de verzoekende partij *“geen lering heeft getrokken uit voorgaande situaties en terechtwijzingen”*.

Vooraleer dieper in te gaan op de analyse van de in de bestreden beslissing geformuleerde tenlastelegging, merkt de Kamer van Beroep op dat uit het overgemaakte dossier blijkt dat de verzoekende partij gedurende een bijzonder korte periode (i.e. net geen 5 weken) actief was binnen GO! ..., terwijl hij binnen de scholengroep al een lange staat van dienst heeft. De erg prille ervaring van de verzoekende partij binnen voormelde onderwijsinstelling blijkt overigens ook genoegzaam uit verschillende interviews van leerlingen, waaruit niet zelden

voortvloeit dat men in vele gevallen slechts twee tot drie keer les kreeg van de verzoekende partij.

Verder blijkt uit het dossier dat de heer ... werd overgeplaatst naar voormelde onderwijsinstelling bij wijze van ordemaatregel. Deze beslissing werd genomen nadat de Kamer van Beroep op 28 november 2023 een door de verwerende partij genomen beslissing inzake tucht had vernietigd (GO/2023/21).

Het dossier toont aan dat de verzoekende partij zich na de krokusvakantie, op 19 februari 2024 om 8u30, heeft aangemeld bij de directeur van GO! Wat zijn tewerkstelling binnen GO! ... betreft geeft de verzoekende partij vooral aan dat hij erg zoekende was omdat hij na vele jaren binnen een nieuwe onderwijsinstelling én een nieuwe opleiding de draad diende op te pikken. Ook de verre verplaatsing naar zijn nieuwe plaats van tewerkstelling (heen en terug naar verluid ongeveer 150km) zorgden ervoor dat de verzoekende partij zich niet optimaal ondersteund voelde, al heeft de verwerende partij de nadelige gevolgen ervan proberen te beperken door zich te engageren de opdracht over vier dagen te verdelen. Uit de interviews blijkt dat verschillende collega's de verzoekende partij probeerden te begeleiden en ondersteunen, bijvoorbeeld wat het gehanteerde lesmateriaal betreft.

4.3. De bestreden beslissing is grotendeels, zoniet uitsluitend, gebaseerd op de interviews die door de onderzoekscel zijn afgenomen. Er werden verschillende collega's en leerlingen gehoord.

In het algemeen blijkt uit de interviews duidelijk dat de verzoekende partij een aanpak hanteerde die voor vele studenten als ongewoon werd ervaren omwille van de trendbreuk met de werkwijze die door hun vorige leerkracht werd gehanteerd. De verzoekende partij stelt dat zijn aanpak mede is ingegeven door het gesprek dat hij bij aanvang van zijn tewerkstelling met de directeur heeft gevoerd. Daaruit bleek dat er moest gewerkt worden aan de onderwijskwaliteit, waarbij door de directeur ook zou zijn benadrukt dat het niveau van de leerlingen omhoog moest. De verzoekende partij geeft aan dat leerlingen weinig tot geen structuur hebben, en dat het een en al chaos is. Studenten lopen letterlijk rond in het klaslokaal, verstoppert zich op allerlei plaatsen, lopen op bepaalde ogenblikken weg etc. De orde binnen de klas handhaven

blijkt met andere woorden uitdagend. Uit de interviews met de leerlingen blijkt duidelijk dat de verzoekende partij als nieuwe leerkracht een zekere indruk naliet. Dat blijkt onder meer uit de interviews van leerlingen die aangeven zelf geen les te hebben gekregen van de verzoekende partij, maar niettemin verhalen van anderen hebben opgevangen. Dat deze aanpak, die duidelijk een trendbreuk betekende met het verleden, niet door iedereen werd gesmaakt is eveneens duidelijk. Of het gaat zo ver gaat dat er sprake is van een tuchtvergrijp, is nog een andere kwestie.

4.4.1. Een eerste aspect dat in de bestreden beslissing naar voren wordt geschoven als een ‘problematische en ongepaste houding’, is het roepen en schreeuwen naar leerlingen.

De Kamer van Beroep stelt in dit verband vast dat uit een analyse van de interviews blijkt dat er hierover een vertekend beeld bestaat. Sommige leerlingen geven aan dat de verzoekende partij roept, snel boos wordt en dreigende taal spreekt (cf. achtste lesuur). Andere leerlingen verklaren het tegenovergestelde; de verzoekende partij zou niet snel boos worden en niet roepen, minstens is hen dat niet opgevallen. Het staat vast dat de houding van de verwerende partij bij sommige studenten emotionele reacties heeft teweeggebracht. Uit de interviews van de collega’s van de verzoekende partij blijkt onder andere dat de verzoekende partij autoritair overkomt, eigenwijs is, dat hij een luide en kordate stem heeft die intimiderend kan overkomen, en dat hij op een dwingende manier iets kan zeggen.

4.4.2. Een tweede aspect van de problematische en ongepaste houding van de verzoekende partij wordt overeenkomstig de bestreden beslissing gevormd door een aantal ongepaste en ondermijnende uitspraken.

De Kamer van Beroep stelt in dit verband vast dat vele van de uitspraken die in de tenlastelegging zijn weergegeven op zeer diverse wijze worden vermeld, zo blijkt ten minste uit de schriftelijke weergave van de interviews. Hierdoor kan de draagwijdte ervan en de context waarin ze zich hebben voorgedaan in het merendeel van de gevallen niet op adequate wijze worden beoordeeld. Uit de interviews blijkt verder ook dat verschillende uitspraken slechts door een persoon zijn opgevangen (bv. *‘Het is hier niet Breendonk’*, *‘ga naar Polen en ga daar wat zotte dingen doen’*, *‘ja, zo*

eten ze in uw land hé’), hetgeen een opvallende vaststelling is voor uitspraken die in het merendeel van de gevallen in een klascontext zijn voorgekomen. Verder meent de Kamer van Beroep dat niet alle uitspraken als ondersteuning van een tuchtfeit kunnen worden gehanteerd, mede gelet op de aangebrachte contextualisering ervan (cf. *‘we zitten hier niet in de zoo’*).

4.4.3. De Kamer van Beroep oordeelt dat uit het dossier, in het bijzonder uit de verschillende interviews, blijkt dat er een diffuus beeld over de (houding van de) verzoekende partij bestaat.

Hoewel de verzoekende partij de tuchtfeiten formeel ontkent, en de interviews zoals reeds aangegeven soms een sterk uiteenlopend beeld schetsen over een periode van slechts enkele lesmomenten, is het opmerkelijk dat in de korte tijdspanne waarin de verzoekende partij actief was binnen de onderwijsinstelling een dergelijke perceptie is ontstaan. Het is onduidelijk of en zoja in welke mate bepaalde factoren zoals het beroepsverleden van de verzoekende partij, de aanpak van zijn voorganger, de door de verzoekende partij omschreven chaos die gedurende de les heerste etc. hierop een impact hebben. Ondanks het voorgaande en zelfs indien de verzoekende partij zich heeft laten leiden door de aanbeveling van de directeur betreffende de kwaliteit van de opleiding, oordeelt de Kamer van Beroep dat de aanpak van de verzoekende partijen weinig empathisch was. Het is hem daarbij volledig ontgaan dat zijn aanpak sommige studenten duidelijk raakt, en dat de omslag die hij trachtte te bewerkstelligen (cf. orde en structuur, kordate aanpak etc.) de nodige weerstand zou opwekken. Voor een leerkracht met zoveel jaren ervaring op de teller is het, wanneer hij aan de slag gaat in een opleiding waarvan hij zelf overigens aangeeft dat hij deze nog moet leren kennen, opmerkelijk dat hij voormelde kwesties niet (beter) heeft weten te kanaliseren. Dat gezegd zijnde, moet ook worden gedacht dat het niet eenvoudig is om op zo’n korte tijd en zonder verder al te veel toelichting alle gevoeligheden en kenmerken van een klasgroep, laat staan van elke individuele leerling, te capteren en deze vervolgens ook mee te nemen gedurende de beperkte lesmomenten die hij heeft georganiseerd.

4.4.4. Mede gelet op het voorgaande oordeelt de Kamer van Beroep dat het de bestreden beslissing niet kan onderschrijven, in het bijzonder wat betreft de

beoordeling en kwalificatie van de vermeende gebeurtenissen als bewezen tuchtrechtelijke tekortkomingen.

Na grondige analyse van het dossier kan de Kamer van Beroep de bevindingen zoals opgenomen in de bestreden beslissing omtrent de verklaringen die als ‘consistent, geloofwaardig en gelijklopend’ worden bestempeld, niet ondersteunen. De Kamer van Beroep stelt vast dat de getuigenissen waarop de bestreden beslissing is gebaseerd, sterk variëren en bovendien niet zelden afkomstig zijn van indirecte getuigen. Dat een ‘substantieel deel’ van de ondervraagden in meer of mindere mate de negatieve aspecten van de verzoekende partij belichten klopt wel degelijk. Naast hetgeen hiervoor reeds werd gesteld (cf. indirecte getuigen, verschillende percepties) evenals de suggestieve vraagstelling en de variërende aard van deze aspecten, zowel wat de inhoud als de ernst ervan betreft, kan bovendien worden opgemerkt dat de ouders die werden ondervraagd nét de ouders zijn die aan de oorsprong van het tuchtonderzoek lagen. Aldus hoeft het niet te verbazen dat zij hun klacht herhalen. Terzijde wordt overigens opgemerkt dat in zoverre in de bestreden beslissing een verwijzing voorkomt naar ‘een samenvatting’ die in bijlage ervan zou zijn opgenomen, deze bijlage niet terug te vinden is in het dossier.

Het is verder opmerkelijk dat de bestreden beslissing op bepaalde punten ook tegenstrijdig is. Zo geeft de verwerende partij aan dat men “*de heer Houben ook op zijn woord [wil] geloven wanneer hij stelt dat hij de uitspraak betreffende “de zoo” en “apengeluiden” niet gedaan heeft. Hij krijgt daar het voordeel van de twijfel [...]*” (p. 122), terwijl zulks wel expliciet in de tenlastelegging is opgenomen (p.123).

Gelet op het voorgaande oordeelt de Kamer van Beroep dat in het dossier onvoldoende bewijsmateriaal voorhanden is dat de in de bestreden beslissing geformuleerde tenlastelegging op overtuigende wijze kan ondersteunen.

4.5. In het verlengde hiervan brengt de Kamer van Beroep, gelet op de gelijkenissen die het dossier vertoont met de eerder tussen beide partijen beoordeelde zaak GO/2023/21, de volgende passage van haar eerdere beslissing in herinnering:

“Indien men oordeelt dat er bepaalde tekortkomingen zijn die verband houden met de invulling van de opdracht, dan lijken evaluatie en de daarmee gepaard gaande coaching het geschikte instrument om daarop in te grijpen. Het louter opstellen van vaststellingsfiches en functioneringsgesprekken, zonder acties te ondernemen die de betrokkene bijvoorbeeld in zijn didactische, pedagogische, etc. handelen kan begeleiden en ondersteunen, om vervolgens terug te grijpen naar het tuchtrecht en de daarbij horende belastende procedure (m.i.v. de preventieve schorsing) kan geenszins tot een algemene praktijk worden verheven, wel integendeel. Hoewel de Kamer van Beroep onderschrijft dat er situaties zijn waarin bepaalde ernstige tekortkomingen aangaande het functioneren zodanig verstrekkend zijn dat ze ook tuchtrechtelijk kunnen worden bestraft, behoort het aan een zorgvuldig bestuur toe raadzaam om te springen met dergelijke uitzonderlijke beslissingen en alle daarmee gepaard gaande gevolgen.

De Kamer van beroep meent dat de verwerende partij doorheen de jaren onvoldoende verantwoordelijkheid in de begeleiding en opvolging van het personeelslid heeft opgenomen.”

Hoewel men gelet op de voorgeschiedenis die partijen met zich meedragen mocht verwachten dat men aandacht zou schenken aan de actiepunten die de verwerende partij heeft gedetecteerd, in die mate dat de handelwijze van de verzoekende partij klaarblijkelijk niet strookt met de verwachtingen die men er heden ten dage op nahoudt, mag niet blijken dat men in de maanden die inmiddels zijn verstreken stappen heeft ondernomen dan wel voornemens was hiermee aan de slag te gaan. In het hele dossier is hierover in ieder geval geen spoor terug te vinden. Het langdurig stilzitten met zelfs geen uitzicht op enige begeleiding en coaching in dit verband, klemmt des te meer nu de verwerende partij nooit heeft betwijfeld dat er voor de betrokkene een toekomst is weggelegd binnen de scholengroep, hetgeen ook uitdrukkelijk in de bestreden beslissing wordt bevestigd (p. 122). Het valt bijgevolg niet in te zien waarom men hieraan geen enkele aandacht heeft geschonken en waarom men (alweer) een evaluatietraject terzijde schuift en klaarblijkelijk als pasmunt daarvoor een tuchtprocedure opstart. Uit de bestreden beslissing blijkt dat de verwerende partij een duidelijk signaal wil geven om op die manier bij de

verzoekende partij een gedragswijziging te bewerkstelligen. Men suggereert dat een tuchtsanctie hét redmiddel is om deze gedragswijziging intrede te doen vinden. Het is onduidelijk waarop deze aanname is gebaseerd. Ook de verwerende partij laat het met andere woorden niet na om te volharden in eerder vertoonde patronen. Terzijde merkt de Kamer van Beroep overigens op dat de veelvuldige verwijzingen in onderhavige procedure naar de eerdere tuchtprocedure en de ‘tweede kans’ die aan de verzoekende partij wordt geboden (cf. GO/2023/21), misplaatst lijkt.

De Kamer van Beroep betreurt het verloop dat dit dossier heeft gekend ten zeerste en benadrukt dat het de dialoog en een oplossingsgerichte aanpak van bepaalde pijnpunten aanmoedigt. Dat men na amper een aantal dagen van effectieve tewerkstelling en na een aantal berichten te hebben opgevangen van indirecte getuigen, en mede gelet op de historiek die dit dossier met zich meedraagt, verkiest om onmiddellijk over te gaan tot een tuchtprocedure eerder dan met elkaar in gesprek te gaan, geeft duidelijk aan dat er een gebrekkig vertrouwen is tussen partijen en dat men zich niet de moeite troost om in een onderling gesprek bepaalde pijnpunten te benoemen en daaraan te remediëren. Nu partijen het klaarblijkelijk wél eens zijn over het feit dat ze hun samenwerking zullen verderzetten, mag gehoopt worden dat men deze uitdagende maar tegelijk broodnodige horde zal nemen.

4.6. De Kamer van Beroep vernietigt de bestreden beslissing.

BESLISSING

Gelet op het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het Gemeenschapsonderwijs;

Gelet op het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 22 mei 1991 omtrent de evaluatie, maatregelen van orde en tucht in het gemeenschapsonderwijs;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel van 6 augustus 2009 houdende aanstelling van de voorzitter en plaatsvervangende voorzitters van de Kamer van Beroep voor het personeel van het gemeenschapsonderwijs;

Gelet op het Werkingsreglement van de Kamer van Beroep voor het gemeenschapsonderwijs, zoals goedgekeurd op 10 november 2011;

Gelet op de hoorzitting van 22 januari 2024;

Na beraadslaging;

Na geheime stemming over de vraag of de tuchtstraf ‘schorsing tot 28 februari 2025’ vernietigd moet worden met 6 stemmen voor en 1 stem tegen .

Enig artikel

De beslissing d.d. 8 oktober 2024 van de raad van bestuur van Scholengroep ... houdende de tuchtstraf ‘schorsing tot 28 februari 2025’ van de heer ... wordt vernietigd.

Aldus uitgesproken te Brussel op 22 januari 2025.

De Kamer van Beroep was samengesteld uit:

Mevrouw Evelien TIMBERMONT, voorzitter;

Mevrouw H. ELOOT en de heren W. VERCRUYSEN, C. GYSENS en P. HENNES vertegenwoordigers van het gemeenschapsonderwijs;

De heren E. DE NAEYER en D. DIETRICH en mevrouw S. VANSPEYBROECK vertegenwoordigers van de vakorganisaties;

Om de pariteit onder de geledingen te herstellen neemt, na loting, Mevrouw H. ELOOT niet deel aan de stemming.

Mevrouw P. MICHIELS, secretaris.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waarvan één exemplaar voor elke partij en voor het dossier.

De Secretaris,

Voorzitter,

P. MICHIELS,

E. TIMBERMONT